

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Liberecký kraj - hlášení za rok 2010

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2009 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, rovnítko znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinnotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakovinnotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2010 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do skupin **2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	5802	↑
2.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	13	-
3.	DIAMO, státní podnik, odštěpný závod ODRA	odštěpný závod Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	9	↓

Tabulka 2 – rakovinnotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích do **ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2010 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DIAMO, státní podnik, odštěpný závod ODRA	odštěpný závod Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	9	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2010 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylicín a sloučeniny a xyleny**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	13	-
2.	DIAMO, státní podnik, odštěpný závod ODRA	odštěpný závod Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	9	↓

Tabulka 4 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2010 nejvíce **plynů způsobujících kyselé srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	PRECIOSA ORNELA, a.s.	závod Příchovice	Příchovice	131220	↓
2.	FARMA SOLANY, s.r.o.	FARMA SOLANY - chov prasat Mimoň	Mimoň	52320	-
3.	SZP Sychrov a.s.	SZP Sychrov a.s.	Čtveřín	40695	↑
4.	ŽIVA, a.s.	VĚMA Štěpánovice a.s., středisko 201-farma výkrmu prasat	Rovensko pod Troskami	40057	-
5.	ZEOS LOMNICE a.s.	Nová Ves nad Popelkou	Nová Ves nad Popelkou	14338	-
6.	MACH DRŮBEŽ a.s.	MACH DRŮBEŽ a.s. - drůbežárna Dětřichov	Dětřichov	12745	↑

Tabulka 5 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2010 (www.irz.cz). Započteny jsou pouze **hydrochlorofluorouhlovodíky (HCFC), chlorofluorouhlovodíky (CFC) a tetrachlormetan (TCM)**. Potenciál poškozování ozónové vrstvy je vztažen k účinkům CFC (tzv. tvrdé freony), jejichž potenciál je 1. Pro HCFC (tzv. měkké freony) používáme koeficient 0,062, pro TCM koeficient 1,1.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	PRAKTIK system s.r.o.	PRAKTIK system s.r.o., provozovna Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	1.4	↑
2.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s. – LB1049	Liberec	0.186	-

Tabulka 6 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2010 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody. (1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocinu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství	Trend
------	------------------	------------	----------	----------	-------

				látek v kg	
1.	DIAMO, státní podnik, odštěpný závod ODRA	odštěpný závod Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	460	↑

Tabulka 7 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2010 vypustily v emisích **do ovzduší, vody a půdy** nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	13	↑

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2010 vypustily anebo **v odpadech** předaly nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	42	↑
2.	Marius Pedersen a.s.	Závod na zpracování odpadů Lomnice n. P. - Bryndov	Bryndov	12	↓
3.	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	Liberec ČOV	Liberec	7	↓

Tabulka 9 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	5802	↑